

Joseph and said, "Lie with me."

The Eternal Showdown: Team Yosef vs. Team Eisav

Rabbi Sammy Bergman- rabbibergman@shomayim.org

1. Parallels Between Yosef and Mordechai/Esther

The Story of Yosef	The Story of Esther and Mordechai
Bereishit Chapter 39	Esther Chapter 2
וּיָהָי מֵאָזْ הִפְּלָּיד אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל ^י כָּל־אֲשֶׁר יָשׁ־לוֹ וַיְבָרֶךְ יְהֹוָה אֶת־	אָישׁ יְהוּלִּי הָיָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירֶה וּשְׁמִּוֹ מָרְדֵּכַֹי בֶּן יָאָיר בֶּן־
בֵּית הַמִּצְרָי בּגְלֵל יוֹסֵף וַיְהֵּי בִּרְכַּת יְהֹוָהֹ בְּכָל־אֲשֶׁר יֶשׁ־לוֹ בַּבַּיִת	:שָׁמְעֵי בֶּן־קִישׁ אָישׁ יְמִינְי
וּבַשָּׂדֶה:	ואֲשֶׁר הָגְלָהֹ מִירָוּשָׁלַיִם עִם־הַגּּלָהֹ אֲשֶׁר הָגְלְהָׁה עִם יְכָנְיָה
ווַיַּעֲזָב כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיַד־יוֹסֵף וְלֹא־יָדָע אָתּוֹ מְאֹוּמָה כִּי אִם־הַלֶּחֶם	מֶלֶה־יְהוּדֶה אֲשֶׁר הָגְלָה וְבוּכַדְנָצַר מֶלֶהְ בָּבֶל:
אָשֶׁר־הָוּא אוֹכֵל וַיְהָי יוֹסֵׁף יְפַה־תָּאַר וִיפָּה מַרְאָה:	זוַיָהִי אֹמֵן אָת־הַדַּסָּה הָיא אֶסְתֵּר בַּת־דֹּדוֹ כֵּי אַין לָהּ אָב וָאֵם
זוַיָהִי אַחַר הַדְּבָרֵים הָאֵׁלֶּה וַתִּשָּׂא אֲשֶׁת־אֲדֹנָיִו אֶת־עִינָיהָ אֶל־יוֹסֵף	וְהַנַּצְרָה יְפַת־תֹּאַר וְטוֹבָת מַרְאֶה וּבְמָוֹת אָבִיהָ וְאִפָּה לְקָחָה
וַהָּאֹמֶר שָׁכְבָה עִּמִּי:	מָרְדֶּכֵי לָוֹ לְבָת:
חניִמָאַן ו ניּאמֶר אֶל־אֵשֶׁת אֲדֹנִיו הַן אֲדֹנִי לֹא־יָדָע אִהָּי מַה־בַּבָּיִת	In the fortress Shushan lived a Jew by the name
וָלָל אֲשֶׁר־יָשׁ־לָוֹ נָתַן בְּיָדִי:	of Mordecai, son of Jair son of Shimei son of
טאַינָּנוּ גָדוֹל בַּבַּיִת הַזֶּה מֶּנֶּי וְלָא־חָעַׂךְ מִמָּנִי מְאוּמָה כִּי אִם־אוֹחָךְ	Kish, a Benjaminite.
בּאָשֶׁר אַתְּ־אִשְׁתֵּוֹ וָאֵיךּ אֶעֱשֶׁה הָרָעָה הַגְּדֹלָה הֹּוֹאֹת וְחָטָאתִי	6[Kish] had been exiled from Jerusalem in the
בָאלהָים:	group that was carried into exile along with
יוַיְהֵּי כְּדַבְּרָה אֶל־יוֹסֵף יָוֹם ו יָוֹם וְלֹא־שָׁמַע אֵלֶיהָ לִשְׁכַּב אֶצְלָה	King Jeconiah of Judah, which had been driven
לָהְרָוֹת עָמֶה:	into exile by King Nebuchadnezzar of Babylon.
יאנִיָהיֹ כְּהַיָּוֹם הַּנָּה וַיָּבָא הַבַּיְתָה לְעֲשָׁוֹת מְלַאכְתֻּוֹ וְאֵין אִׁישׁ מֵאַנְשֵׁי	7He was foster father to Hadassah—that is,
הַבָּיִת שָׁם בַּבֶּיִת:	Esther—his uncle's daughter, for she had
יבוַתִּתְפְּעֵּיְהוּ בְּבִגְדָוֹ לֵאלָר שִׁכְבָה עִמֶּי וַיַּעֲזָב בִּגְדוֹ בְּיָדָה וַיָּגָס וַיֵּצֵא	neither father nor mother. The maiden was
הַקוּצָה:	shapely and beautiful; and when her father and
He left all that he had in Joseph's hands and, with	mother died, Mordecai adopted her as his own
him there, he paid attention to nothing save the food	daughter.
that he ate. Now Joseph was well built and	Esther Chapter 4
handsome.	אַחַרוּ הַדְּבָרֵים הָאַלֶּה גִּדַּל הַמֶּלֶדְּ אֲחַשְׁוַרוֹשׁ אֶת־הָמָן בֶּן־
7After a time, his master's wife cast her eyes upon	הַמְדָתָא הָאָגָגִי וַיְנַשְּׁאֵהוּ וַיָּשֶׁם אֶת־כִּסְאוֹ מֵעֵּל כְּל־הַשָּׂרִים

אַשֶר אָתְּוֹ:

8But he refused. He said to his master's wife, "Look, with me here, my master gives no thought to anything in this house, and all that he owns he has placed in my hands.

9He wields no more authority in this house than I, and he has withheld nothing from me except yourself, since you are his wife. How then could I do this most wicked thing, and sin before God?"

10And much as she coaxed Joseph day after day, he did not yield to her request to lie beside her, to be with her.

11One such day, he came into the house to do his work. None of the household being there inside,

12she caught hold of him by his garment and said, "Lie with me!" But he left his garment in her hand and got away and fled outside.

13When she saw that he had left it in her hand and had fled outside,

14she called out to her servants and said to them, "Look, he had to bring us a Hebrew to dally with us! This one came to lie with me; but I screamed loud.

15And when he heard me screaming at the top of my voice, he left his garment with me and got away and fled outside."

Bereishit 41

ניָאמֶר פַּרְעָה אֶל־יוֹמֶף רְאֵהֹ נָתַתִּי אְתְּהְּ עֵל כָּל־אֲרֶץ מִצְרֵיִם: Pharaoh further said to Joseph, "See, I put you in charge of all the land of Egypt."

וֹיָּסָר פַּרְעָּה אֶת־טַבּעְתּוֹ מֵעֵל יָדֹו וַיִּתַּן אֹתָה עַל־יַנְד יוֹמֶף וַיִּלְבְּשׁ אֹתוֹ בָּגָדִי־שָׁשׁ וַיִּשֵּׁם רְבֵד הַזָּהָב עַל־צַנָּארְוֹ:

And removing his signet ring from his hand, Pharaoh put it on Joseph's hand; and he had him dressed in בּוְכָל־עַבְדֵּי הַפֶּּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּעַעַר הַפֶּּלֶךְ כּּרְעִים וּמְשְׁתַּחָוִיםׂ לְהָמָׁן כִּי־כֵן צַּנָּה־לְוֹ הַמֶּלֶךְ וּמְרְדֵּלֵי לָא יִכְרַע וְלָא יִשְׁתַּחָנָה: גניאמְרוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ לְמְרְדָּכֵי מִדּוּעֹ אַתָּה עוֹבָר אֵת מִצְנַת הַמֶּלֶךְ:

דוַיְהֹי (באמרם) [בְּאָמְרֶם] אֵלְיוֹ יָוֹם וָיְּוֹם וְלָּא שָׁמַע אָלִיהֶם וַיִּגְידוּ לְהָמָּן לֹרְאוֹת הַיָעַמְדוּ דִּבְרֵי מְרְדֵּבֵּי כִּי־הִגְּיד לַהָם אֵשֶׁר־הִוּא יִהוּדִי:

Some time afterward, King Ahasuerus promoted Haman son of Hammedatha the Agagite; he advanced him and seated him higher than any of his fellow officials.

2All the king's courtiers in the palace gate knelt and bowed low to Haman, for such was the king's order concerning him; but Mordecai would not kneel or bow low.

3Then the king's courtiers who were in the palace gate said to Mordecai, "Why do you disobey the king's order?"

4When they spoke to him day after day and he would not listen to them, they told Haman, in order to see whether Mordecai's resolve would prevail; for he had explained to them that he was a Jew.

Esther 6

וַיַּקָּח הָמָן אָ**ת־הַלְּבִּוּשׁ וְאָת־הַסּוּס** וַיַּלְבֵּשׁ אָת־מְרְדָּכֵי וַיַּרְ**כִּיבֵהוּ בִּרְחִוֹב הָעִיר וַיִּקְרָא לְפָּנִּיו** כָּכָה יֵעָשָׂה לָאִׁישׁ אַשֶּׁר הַמַּלְדְּ חִפִּץ בִּיקרוֹ:

So Haman took the garb and the horse and arrayed Mordecai and paraded him through the city square; and he proclaimed before him: This robes of fine linen, and put a gold chain about his neck.

וַיַּרְבֶּב אֹתוֹ **בְּמִרְבֶּבֶת הַמִּשְׁנֶה אֲשֶׁר־לוֹ וַיִּקְרְאָוּ לְפָנֵיו אַבְרֵדְ** וְנָתְוֹן אַלוֹ צֵּל כַּל־אָרִץ מִצְרֵיִם:

He had him ride in the chariot of his second-incommand, and they cried before him, "Abrek!"* Thus he placed him over all the land of Egypt. is what is done for the man whom the king desires to honor!

Esther Chapter 8

וּיָּסר הַמֶּלֶהְ אָת־טַבּעְתוֹ אֲשֶׁר הֶעֲבִיר מֵהָלָו וַיִּתְּנָה לְמִרְדֵּכֵי וַתָּשִׂם אַסְתֵּר אַת־מַרדָּבִי עַל־בֵּית הַמֵן: {ס}

The king slipped off his ring, which he had taken back from Haman, and gave it to Mordecai; and Esther put Mordecai in charge of Haman's property.

2. Esther Rabbah Chapter 7 (Sefaria Edition)

וַיְהִי פְּאָמְרָם אֵלָיו יוֹם וָיוֹם (אסתר ג, ד), רַבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רַבִּי בִּנְיָמִין בַּר רַבִּי לֵוי, בָּנֶיהָ שֶׁל רָחֵל נְסָן שָׁנָה וּגְדֵלְתָן שָׁנָה. נְסָן שְׁנָה. נְסָן שְׁנָה, בְּדָא הוּא דְכְתִיב (בראשית לט, י): וַיְהִי כְּדַבְּרָה אֶל יוֹסֵף יוֹם יוֹם, וְכָאן כְּתִיב: וַיְהִי כְּאָמְרָם אֵלִיו יוֹם וָיוֹם וְלֹא שָׁמַע אֲלִיהָם, וּלְהַלָּן בְּיִהְי בְּיִבְיה הוּא דְכְתִיב (בראשית מא, מב): וַיָּסַר פַּרְעֹה אֶת טַבַּעְתּוֹ בָּרִבי בראשית מא, מב): וַיָּסַר פַּרְעֹה אֶת טַבַּעְתּוֹ מְעַלֵי דְּוֹ וַיִּמֵן אֹתָה עַל יַד יוֹסֵף וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ בָּגְדִי שֵׁשׁ, וְכָאן כְּתִיב: וַיָּסֶר הַמֶּלֶה אֶת טַבּּעְתּוֹ אֲשֶׁר הָעֲבִיר מֵהָמָן וַיִּהְנָּה לְמְרְדֵּכִי. לְהַלָּן מְעַלְיִם בֹּרְשִּׁת מא, מב): וַיַּרְבָּב אֹתוֹ בְּמִרְכֶּבֶת הַמִּשְׁנָה אֲשֶׁר לוֹ וַיִּקְרְאוּ לְפָנָיו אַבְרַךְ, וְכָאן כְּתִיב: וְנָתוֹן הַלְּבוּשׁ וְהַסּוּס וְקַרְאוּ לְפָנָיו בַּבְרָה, וְכָאן כְּתִיב: וְנָתוֹן הַלְּבוּשׁ וְהַסּוּס וְקַרְאוּ לְפָנִיו בַּבְרָה, וְכָאן כְּתִיב: וְנָתוֹן הַלְּבוּשׁ וְהַסּוּס וְקַרְאוּ לְפָנָיו בַּבְרֵה, וְכָאן בְּתִיב: וְנָתוֹן הַלְבוּשׁ בִּיקרוֹ.

"When they [the king's servants] spoke to him [Mordekhai] daily and he did not heed them, they told Haman, to see whether Mordekhai's words would prevail; for he had told to them that he was a Jew" (Esther 3:4).

"When they spoke to him daily" – Rabbi Yoḥanan said in the name of Rabbi Binyamin bar Rabbi Levi: The children of Rachel, their miracles are equal and their ascent to greatness is equal. Their miracles are equal; that is what is written: "It was when she spoke to Joseph day after day" (Genesis 39:10). Here it written: "When they spoke to him daily and he did not heed them," and there it is written: "And he did not heed her to lie with her, to be with her" (Genesis 39:10). And their ascent to greatness is equal; that is what is written: "Pharaoh removed his ring from his hand and he gave it to Joseph, and he garbed him in garments of linen" (Genesis 41:42). Here it is written: "The king removed the ring that he had taken from Haman, and he gave it to Mordekhai" (Esther 8:2). There it is written: "He had him ride in his second chariot, and they cried before him: 'Avrekh'"3 (Genesis 41:43); here, it is written: "And let the garments and the horse be placed...and they will proclaim before him: So shall be done to the man whose honoring the king desires" (Esther 6:9).

3. Maharal in Or Chadash Chapter 3

לכך אמר כי אצל יוסף כתיב (בראשית לט, י) "ויהי כדברה אל יוסף יום יום"*, ופירוש "ניסן" היינו שהיו מנוסים בזה בנסיון, שהיתה כל יום ויום מדברת אליו, והיתה רוצה לפתות אותו, והיה מנוסה בזה. וכן אצל מרדכי כתיב "ויהי באמרם אליו יום יום", היה מנוסה גם כן בזה. ולפיכך גם כן גדולתן שוה כאשר היו שוים בצדקתם, שהיו מנוסים ועומדים ולא סרו מן השם יתברך, כך גדולתן שנתן להם השם יתברך היו שוים בו, וגדולתן שהיו קרובים אל המלכות, ולפיכך נתן המלך טבעתו* על ידם. וזה היה להם מפני שהם קרובים אל המלך מלכי מלכים, ולא סרו מאתו, לכך היה המלך, הוא השם יתברך, קרוב להם. ומפני זה זכו שהמלך נתן טבעתו על ידם, הוא מלך בשר ודם למטה, וזה מורה כי המלך בשר ודם קרוב להם. ואלו שני דברים, דהיינו ניסן וגדולתן, שייכים זה לזה; כי ניסן שהם דביקים בו יתברך, ואינם סרים מאתו, וגדולתן מה שהשם יתברך אתם בכל דבר. וכמו שהם עם השם יתברך, כך השם יתברך אתם.

4. Talmud, Bava Batra 123a-b (William Davidson Edition)

בְּעָא מִינִיה רָבִּי חֶלְבּוֹ מֵרבִּי שְׁמוּאֵל בֵּר נַחְמָנִי כְּתִיב וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָלְדָה רָחֵל אֶת יוֹסף וְגוֹי מֵאִי שְׁנִאָ בְּר וֹחָסף אָנָא בָּר וַהָי, בִית יִשְׁלְב אָשׁ וּבִית עִשְׁוֹ לְקשׁ וְגוֹי אַלְּא בְינוּ שָׁאֵין וַרְעוֹ שֻׁל עַשְׁוֹ נִמְסֶר אֶלָא בָּיִד וַרְעוֹ שֻׁל יוֹסף שֶׁנָאֲמֵר וְהָיָה בִית יַעַלְב אָשׁ וּבִית עַשְׁוֹ לְקשׁ וְגוֹי אַלָּא בְּיִד וַרְעוֹ שֻׁל יוֹסף שֶׁנָאֲמֵר וְהָיָה בִית יַעַלְב אָשׁ וּבִית עַשְׁוֹ לְקשׁ וְגוֹי אַלְּאַ בְּיִד וַרְעוֹ שֻׁל עַשְׁוֹ נִמְסֶר אֶלָא בְּיִד וַרְעוֹ שֶׁל יוֹסף שֶׁנָאֲמֵר וְהָיָה בִית יַעַלְב אָבינוּ שָׁאִין וַרְעוֹ שֻׁל עַשְׁוֹ נִמְסֶר אֶלָּא בְּיִד וַרְעוֹ שֶׁל יוֹסף שֶׁנָאמֵר וְהָיָה בִית יַעַלְב אָבינוּ שָׁל עַשְׁוֹ נִמְסֶר אֶלָא בְּיִד וַרְעוֹ שֶׁל יוֹסף שֶׁנָאמֵר וְהָיָה בִית יִעְלְיב אַבינוּ שָׁל וְשִׁל עַשְׁוֹ נִמְסֶר אֶלָּא בְּיִד וַרְעוֹ שֶׁל יוֹסף שֶׁנְאָם בְּיוֹ וְרְעוֹ שְׁל וְחָשׁוֹ לְמָשׁ וְנִוֹי (And it came to pass, when Rachel gave birth to Joseph, that Jacob said to Laban: Send me away, that I may go to my own place, and to my country" (Genesis 30:25). What was different when Joseph was born, that Jacob decided only then to return home? Rabbi Shmuel bar Naḥmani said to him: Jacob our patriarch saw prophetically that the descendants of Esau will be delivered only to the hand of the descendants of Joseph, as it is stated: "And the house of Jacob shall be a fire, and the house of Joseph a flame, and the house of Esau for straw, and they shall kindle in them, and devour them" (Obadiah 1:18). Jacob had left Eretz Yisrael to escape Esau, but he now felt confident that he could return without endangering his family.

5. Esther Rabbah 7:10

וַיָּבֶז בְּעֵינָיו לְשְׁלֹחַ יָד בְּמֶרְדֶּכֵי לְבַדּוֹ (אסתר ג, ו), בָּזוּי בֶּן בָּזוּי, לְהַלָּן כְּתִיב (בראשית כה, לד): וַיִּבֶז עֵשָׂו אֶת הַבְּכֹרָה, וְכָאן כְּתִיב וַיָּבֶז בְּעֵינָיו.

"It was contemptible in his eyes to lay hands on Mordekhai alone, for they had told him of Mordekhai's people; Haman sought to destroy all the Jews that were in the whole kingdom of Aḥashverosh, the people of Mordekhai" (Esther 3:6).

"It was contemptible [vayyivez] in his eyes to lay hands on Mordekhai alone" – contemptible one son of contemptible one. It is written there: "Esau showed contempt [vayyivez] to the birthright" (Genesis 25:34), and here it is written: "It was contemptible in his eyes."

6. Bereishit Chapter 25

ּ וְיַצְקָב נָתָן לְעַשָּׁו לֶחֶם וּנְזֵיד עֲדָשִׁים וַיָּאֹכַל וַיַּשְׁתְּ וַיָּקָם וַיֵּלֶדְ וַיָּבָז עֵשָׂו אֶת־הַבְּכֹרֶה: {פּ}

Jacob then gave Esau bread and lentil stew; he ate and drank, and he rose and went away. Thus did Esau spurn the birthright.